

stark

STERKE VERHALEN VAN MENSEN MET EEN HANDICAP

MAART 2020 // 33

P608419

**DOSSIER
VRIJE
TIJD**

**“TUSSEN 4 MUREN
ZITTEN? NIETS VOOR MIJ!”
MENSEN MET EEN HANDICAP
VIEREN SAMEN VALENTIJN
MET EEN HEERLIJKE BRUNCH**

**VLAAMS MINISTER
WOUTER BEKE:**

**“DE ZORG INBEDDEN IN DE
MAATSCHAPPIJ IS HET BESTE
WAT WE KUNNEN DOEN”**

**ACHTER DE SCHERMEN
VAN HET TEAM BELEID**

**“BELEID VOEREN IS SAMENWERKEN,
IN DIALOOG GAAN EN
COMPROMISSEN SLUITEN”**

Vlaanderen
is welzijn

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

MEER MENSEN HELPEN

De voorbije tien jaar steeg het jaarlijks budget voor personen met een handicap van 1 miljard euro naar 1,75 miljard euro. Met die middelen krijgen ongeveer 100.000 mensen hulp en ondersteuning. Goed bestede middelen dus, maar de uitdaging blijft groot: zo'n 19.000 personen met een handicap wachten nog op een budget. Uit onze cijfers blijkt dat daar elke maand gemiddeld 66 vragen in de hoogste prioriteitengroep bijkomen.

Minister Wouter Beke voegt daarom nog eens 300 miljoen euro toe aan het VAPH-budget in deze beleidsperiode. Daarmee kunnen we heel wat extra mensen perspectief bieden op zorg en ondersteuning. Deze middelen gaan vooral naar de personen met een handicap die de grootste ondersteuningsnood hebben, waar de kloof tussen de huidige en de gewenste zorg het grootst is.

Correctiefase 2 zorgt voor heel wat onrust. Vooral bij mensen van wie het budget daalt en bij zorgaanbieders die het moeilijk hebben om verder gelijkwaardige ondersteuning te bieden. Het is niet de bedoeling om mensen of zorgaanbieders in de kou te laten staan. Daarom verheugt het mij dat minister Beke bijkomende begeleiding voorziet voor mensen en zorgaanbieders die getroffen zijn door correctiefase 2. In het interview dat we met de minister hadden, gaat hij hier dieper op in en geeft hij toelichting bij zijn keuzes en prioriteiten.

Verder in deze Sterk veel inclusieve verhalen. We gingen langs op een Valentijnsbrunch in Gent. We klopten aan bij enkele aanbieders van vrijetijdsactiviteiten. We waren aanwezig op de voorstelling van een nieuw online spel dat personen met een handicap helpt om hun sociale netwerk uit te bouwen. En we schoven aan bij de collega's van het team Beleid om hun verhaal te horen. Veel leesplezier!

James Van Casteren,
administrateur-generaal VAPH

BLIKVANGERS

04

Minister Wouter Beke

Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke laat in zijn kaarten kijken. Hij wil dat de beperkte middelen zoveel mogelijk rechtstreeks naar de mensen vloeien.

09

Dossier Vrije tijd

Dansen, muurklimmen, samen op restaurant? Het kan allemaal! Ontdek de vele mogelijkheden. Ongetwijfeld zit er ook iets voor jou bij.

18

KOPLR helpt jou

KOPLR is een nieuw online spel dat jou helpt om nieuwe vrienden te maken.

COLOFON

Driemaandelijks magazine van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Redactie: VAPH i.s.m. Zorgcommunicatie.be

Grafische vormgeving: Filip Erkens en Taisia Migov

Wil je je abonneren op Sterk?

Of wil je je uitschrijven? Surf naar www.vaph.be/actueel/magazines

V.U. James Van Casteren, Koning Albert-II-laan 37, 1030 Brussel

“WEET WAAR JE GELD NAARTOE GAAT”

Iedereen heeft wel eens de neiging om boven zijn budget te gaan. Mensen met een verstandelijke handicap zijn daar extra kwetsbaar voor. Daarom ontwikkelde Steunpunt Mens en Samenleving (SAM) voor hen een budgetplanner.

SAM versterkt sociale professionals in het omgaan met kwetsbare groepen, onder wie mensen met een handicap. “Wij focussen vooral op mensen met een minder zichtbare handicap”, vertelt Elina Van Win, die de budgetplanner mee ontwikkelde. “Mensen met autisme, een niet aangeboren hersenletsel, een lichte verstandelijke handicap of mensen zonder duidelijke diagnose. Dat zijn erg kwetsbare doelgroepen, ook wat betreft schulden maken. Omgaan met geld vergt vaardigheden. Je moet abstract denken en de langere termijn in het oog houden.

Zeker vandaag, nu mensen met een handicap terecht meer en meer de regie krijgen, is het belangrijk om ze goed te ondersteunen.”

Bespreekbaar maken

“De budgetplanner bevat een budgetrooster per maand. Elke maand kan je een overzicht maken van de inkomsten en uitgaven. Het saldo geeft aan of er genoeg geld is om alles te betalen en eventueel te sparen. Mensen kunnen er alleen mee aan de slag, maar meestal is het aangewezen om een begeleider te betrekken. Dan vormt de budgetplanner een goed instrument om de uitgaven te bespreken. Want dat ligt vaak heel gevoelig.”

“Preventie van schulden is de eerste

betrachting van de budgetplanner. We willen dat mensen vat krijgen op hun uitgaven. Bij het ontwerp van de planner hebben we de doelgroep actief betrokken.”

Uit de praktijk

Ineke Meekers is thuisbegeleidster bij Open Thuis Limburg. Zij heeft al gebruikgemaakt van de budget-

planner. “Het is een handig instrument voor een specifieke doelgroep”, vertelt Ineke. “Wie veel hulp nodig heeft, kan een beroep doen op een dienst budgetbeheer, bijvoorbeeld van het

OCMW. Andere mensen hebben een bewindvoerder. Deze groep heeft in principe de budgetplanner niet nodig. Hij is wel aangewezen voor mensen die zelfstandig beslissingen kunnen nemen, maar daarbij wat hulp kunnen gebruiken.”

“Ik heb de budgetplanner aangewend bij de begeleiding van een mevrouw met een lichte verstandelijke handicap. Die dame had die extra ondersteuning echt nodig. De budgetplanner stimuleert je om al je uitgaven op te schrijven en bij te houden. Dat is natuurlijk soms wat confronterend. Hoe zouden we zelf zijn?” lacht Ineke.

“Sommige mensen vinden het niet prettig als een begeleider over hun schouder toekijkt op hun uitga-

ven. Anderen vinden het juist een stimulans. Maar een goede budgetplanning is echt wel nodig. Veel mensen hebben het lastig om zich in de winkel te beperken tot wat ze echt nodig hebben. Je ziet altijd wel iets leuks om te kopen. Maar leuk is niet altijd nodig, zeker niet als je middelen beperkt zijn. De budgetplanner laat jou daarover nadenken en maakt het ook bespreekbaar. Iedereen kan er zijn voordeel mee doen.” //

MEER INFO

De budgetplanner is een boekje, waarvoor je een kleine bijdrage betaalt. Daarnaast is er een gids voor begeleiders, die gratis online staat. Meer informatie op www.samvzw.be/publicaties/budgetplanner-weet-waar-je-geld-naartoe-gaat.

“ZORG INBEDDEN IN DE GEMEENSCHAP”

Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke zet in op sociaal ondernemerschap, kwaliteit en een efficiënte besteding van de beperkte middelen. “We houden alle structuren en processen kritisch tegen het licht, zodat de middelen zoveel mogelijk rechtstreeks naar de mensen vloeien”, zegt hij. Het welzijnslandschap is hem goed bekend. Dat blijkt meteen aan het begin van het gesprek.

Minister Wouter Beke: Toen ik vijftien jaar was, sloot een voorziening in Leopoldsburg noodgedwongen de deuren. Veel ouders zaten met de handen in het haar. Mijn vader was huisarts, mijn moeder vroedvrouw. Mijn moeder hielp mijn vader ook in zijn kabinet. De mensen kwamen bij hen aankloppen voor raad. Mijn ouders hebben toen een geschikt pand gezocht en hebben er een dagcentrum voor mensen met een handicap opgericht. Elke woensdagmiddag fietste ik van school naar het dagcentrum om er mijn huiswerk te maken en wat te helpen. Dat was toen heel gewoon. Mijn vader was voorzitter van 't Brugske, mijn moeder werkte er later als coördinator. Ik koester mooie herinneringen aan die tijd. De belangrijkste levensles die ik van thuis uit meekreeg, is dat een goede lichamelijke en psychische gezondheid een godsgeschenk is en dat we mensen die kwetsbaar zijn, moeten helpen. Dat engagement was en is iets vanzelfsprekends. Onheil kan elk van ons overkomen. We mogen niet terugplooiën op onszelf. We worden pas sterk in relatie tot andere mensen. De titel van mijn

eerste boek luidde niet toevallig 'De mythe van het vrije ik'. Echte vrijheid begint pas in relatie met elkaar. Dat is mijn diepste overtuiging. Elk mens is waardevol. Kwetsbaarheid maakt deel uit van het leven. Ik heb net een bezoek gebracht aan Huis Perrekes in Geel voor mensen met dementie. Kwaliteit van leven staat er centraal, zowel voor de bewoner als voor de mantelzorger en de hele context. Daar geloof ik in. Daar wil ik aan meewerken.

St*rk: Uw voorganger, minister Vandeurzen, zette belangrijke veranderingen op de sporen. Dat werk is niet af. Welke klemtonen wilt u de komende jaren leggen?

Ik bouw sowieso verder op de fundamenten die gelegd zijn. Het concept van persoonsvolgende financiering gaan we ook invoeren voor minderjarigen en in de ouderenzorg. Een belangrijk aandachtspunt is de zorgcontinuïteit. We gaan alles nauw-

gezet opvolgen en evalueren. Waar nodig sturen we bij, zoals we ook flankerende maatregelen hebben ingevoerd voor correctiefase 2. Verder wil ik werk maken van een kwaliteitskader en het sociaal ondernemerschap stimuleren. De transitie van aanbodgestuurde naar vraaggestuurde ondersteuning is de beste garantie op kwaliteit. We hebben heel wat om fier op te zijn in Vlaanderen. In het onderwijs kiezen mensen vrij voor de school die het best bij hun wensen past. In de zorg kiezen burgers vrij hun huisarts en de voorziening met wie ze willen samenwerken. Dat lijkt evident, maar in veel landen is dat niet zo. Die vrije keuze is een voortdurende kwaliteitstoetsing door de mensen zelf: wie kan mij de beste kwaliteit geven? Wat iemand onder kwaliteit verstaat, verschilt van individu tot individu. Maar we hebben een heel divers landschap van zorgaanbieders, dat zo goed mogelijk antwoorden biedt op de uiteenlopende vragen.

”

Een derde aandachtspunt wordt het buurtgerichten werken. Onlangs was ik op bezoek in Mariënstede in Dadizele. De directeur

Onheil kan elk van ons overkomen. We mogen niet terugplooiën op onszelf. We worden pas sterk in relatie tot andere mensen.

foto: Vlaamse Regering

„ Elke maand komen gemiddeld 66 nieuwe aanvragen in de hoogste prioriteitengroep op de wachtlijst. Dat blijft een gigantische uitdaging.

zei me dat hij werkte 'voor vijfduizend mensen', waarmee hij alle inwoners van Dadizele bedoelde, niet alleen de cliënten. De buurt betrekken, op alle mogelijke manieren, kan het draagvlak voor meer welzijn vergroten. De zorg inbedden in de maatschappij is het beste wat we kunnen doen. We moeten zorg een plek geven in het dagelijks leven van de hele gemeenschap.

St*rk: De wachtlijsten blijven een doorn in het oog van velen. Wat wilt u daaraan doen?

Er zijn twee sporen: meer geld investeren en met die extra middelen zoveel mogelijk mensen helpen. Dat houdt ook in dat we onbedoelde aanzuigeffecten wegwerken, zodat de middelen optimaal terechtkomen bij de mensen voor wie ze bedoeld zijn. Zo kunnen we met enkele recente maatregelen 1.700 mensen méér helpen dan eerst verwacht. Het budget is de voorbije jaren in verschillende bewegingen gestegen van 1 miljard naar 1,7 miljard en nu naar

2 miljard euro. De komende vijf jaar krijgen tienduizend mensen méér hulp dan nu. Tegelijk besef ik dat we niet alle noden kunnen opvangen. Ik blijf uitkijken naar extra financiële ruimte, maar ik doe geen beloftes die ik niet kan nakomen. Elke maand komen gemiddeld 66 nieuwe aanvragen in de hoogste prioriteitengroep op de wachtlijst. Dat blijft een gigantische uitdaging.

St*rk: De middelen voor mensen met een handicap stijgen, maar veel mensen hadden op meer gehoopt.

Er komt 300 miljoen euro bij, ongeveer zoveel als onder de vorige legislatuur. Dat is een pak geld. Ook de ouderenzorg, de kinderopvang, de jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg vragen meer middelen. Ook die vragen zijn vaak terecht. Het budget voor Welzijn is de sterkste groeier van alle domeinen. Want ook in het onderwijs, mobiliteit... moeten we blijven investeren. Elke cent kunnen we maar één keer uitgeven.

St*rk: U legt de voorzieningen een besparing van 40 miljoen op. Dat geld gaat naar extra budget voor mensen met een handicap. Waarom was die ingreep nodig?

Ik beschouw dat niet als een besparing. We kunnen er duizend mensen extra mee helpen. We halen die 40 miljoen bij de organisaties voor meerderjarigen en geven ze terug aan meerderjarigen.

St*rk: U wilt meer investeren in mensen, minder in structuren?

Ik wil vooral de kost van de structuren, de processen en de procedures kritisch tegen het licht houden. Het gaat over veel geld. De middelen zijn beperkt en daarom is het onze plicht om zoveel mogelijk naar de mensen zelf te laten vloeien.

St*rk: De persoonsvolgende financiering voor minderjarigen komt eraan. Wat is de stand van zaken?

We zijn volop in overleg. Ik wil dit heel omzichtig aanpakken. Het is

nog complexer dan voor de meerderjarigen, omdat meer partijen betrokken zijn: het departement Onderwijs, het Agentschap Opgroeien en het VAPH, elk met zijn diverse stakeholders. Mijn vertrekpunt is het kind dat zorg nodig heeft. Daarover gaat de dialoog. Er liggen concepten op tafel, maar die moeten we nog verfijnen. Ik spreek me niet uit over een timing. Ik sta niet op de rem, maar ik wil ook geen haast maken. Een goede voorbereiding is cruciaal.

St*rk: Correctiefase 2 is volop aan de gang. Deze correctie legt de lat gelijk voor alle mensen met een persoonsvolgend budget. Veel cliënten zien hun budget toenemen, anderen zien het slinken. Ook een aantal voorzieningen heeft het moeilijk. U zorgt voor extra begeleidingsmaatregelen?

Bij de invoering van de persoonsvolgende financiering is beslist om historische verschillen in twee fasen weg te werken. In een eerste fase werd 12 miljoen euro extra middelen toegevoegd. In de tweede fase hebben we zowel voor de mensen als voor de voorzieningen zoveel mogelijk continuïteit en zorggarantie ingebouwd. Waar er toch knelpunten zijn, voorzien we nu extra maatregelen. De Diensten Ondersteuningsplan, de bijstandsorganisaties en de gebruikersorganisaties ondersteunen cliënten om alle mogelijkheden te onderzoeken. Bijvoorbeeld met de opmaak van een ondersteuningsplan, waarbij alle cirkels van de zorg aangesproken kunnen worden, ook het reguliere aanbod. De voorzieningen hebben we coaching aangeboden. Een dertigtal voorzieningen heeft hierop ingetekend. We blijven alert voor alle vragen en volgen alles nauwgezet op.//

TEGEMOETKOMING VOOR ROOKMELDERS VOOR DOVEN EN SLECHTHORENDEN

Wist je dat elke woning in Vlaanderen sinds 1 januari 2020 uitgerust moet zijn met minstens één rookmelder per verdieping? En wist je dat er voor doven en slechthorenden aangepaste rookmelders bestaan? Sinds begin dit jaar kan je bij het VAPH een tegemoetkoming krijgen voor maximaal vijf van die aangepaste apparaatjes. Het aantal rookmelders dat het VAPH kan vergoeden, hangt af van het aantal bouwlagen (inclusief kelder en zolder) in je woning.

MEER INFO

- Alle noodzakelijke informatie over de aanvraag en de terugbetaling vind je op de website www.hulpmiddeleninfo.be/refertelijst, zoek op 'rookmelder'.
- Meer informatie over de verplichting om rookmelders te plaatsen, vind je op www.wonenvlaanderen.be/woningkwaliteitsbewaking/rookmelders-zijn-verplicht-woningen-om-conform-te-zijn.

HARD WERKEN ...EN VEEL SPELEN!

HALLO, IK BEN SPENCER. ZE ZEGGEN DAT IK EEN GOLDEN RETRIEVER BEN. IK WEET NIET GOED WAT DAT IS.

TOEN IK 9 WEKEN WAS HEEFT HACHIKO MIJ GEKOCHT. HET IS EEN ORGANISATIE DIE ASSISTENTIEHONDEN OPLEIDT EN PLAATST BIJ IEMAND DIE WE MOETEN HELPEN.

EERST WOONDE IK EEN JAARTJE BIJ EEN GASTGEZIN. DAAR WERD IK OPGEVOED EN LEERDE IK AL HEEL VEEL DINGEN. DE MEESTE COLLEGA'S WONEN ANDERHALF JAAR IN EEN GASTGEZIN.

WOEFFFF!

IK WAS HEEL GRAAG BIJ MIJN GASTGEZIN. HET ZIJN VRIJWILLIGERS. ALS MIJN BAASJE OP REIS IS, KOM IK HIER OP VAKANTIE.

IK BEN NU VIJF MAAND 'OP KOT' BIJ HACHIKO. DIT IS EEN SOORT INTERNAAT VOOR HONDEN. WE LEREN HIER HEEL VEEL. IN HET WEEKEND GA IK WEER NAAR MIJN GASTGEZIN.

BIJ HACHIKO LEREN DE JONGE HONDEN DE WERELD EN DE MAATSCHAPPIJ KENNEN. EEN HEEL INTENSIEVE TRAINING. OP HET EINDE VAN HET PARCOURS WORDEN DE HONDEN GEKOPPELD AAN EEN BAASJE. DE NIEUWE BAASJES VOLGEN ER SESSIES WAAR ZE DE HOND LEREN KENNEN. ZE LEREN OOK MET DE DIEREN OMGAAN.

EINDELIJK. IK BEN GROOT. IK MAG NU BIJ MICHE, MIJN NIEUWE BAASJE, GAAN WONEN. MICHE KAN NIET ALLES ALLEEN. IK ZAL HAAR HELPEN.

IK MOET MICHE VEEL HELPEN. DAT IS HEEL LEUK. IK TREK OOK HAAR SOKKEN UIT.

IK DOE VOOR MICHE DE DEUR OPEN. ALLEEN ALS ZE EEN SPECIAAL COMMANDO GEEFT.

IK BRENG HAAR EEN DRANKJE UIT DE KOELKAST. IK STEEL BIJNA NOOIT. IK MAAK DE BRIEVENBUS LEEG.

IK MAAK MICHE WAKKER EN HELP HAAR UIT BED.

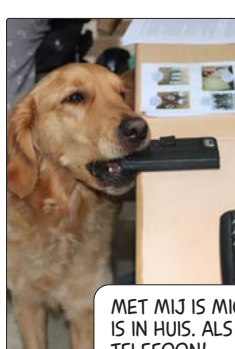
MICHE ZEGT DAT ZE NU ALTIJD BLIJ WAKKER WORDT!

MICHE WERKT THUIS. ZE HEEFT EEN EIGEN VERTAALBUREAU. IK WEET NIET WAT DAT IS. ZE WERKT VEEL EN DAN MAG IK RUSTEN! MMMM.

ALS IK VOEL DAT MIJN BAASJE HET WAT MOEILIK HEEFT, GEEF IK HAAR EEN KNUFFEL OF LIK IK HAAR TRANEN. LEKKERRR.

MET MIJ IS MICHE GERUST. OOK ALS ZE ALLEEN IS IN HUIS. ALS ZE DAT VRAAGT BRENG IK HAAR TELEFOON!

MICHE HOUDT VAN HANDBIKEN! IK VIND DAT OOK SUPER. DAN MAG IK EINDELOOS RAVOTTEN.

WANNEER WE SAMEN OP PAD ZIJN, KRIJGEN WE VEEL POSITIEVE REACTIES VAN DE MENSEN. DAT DOET DEUGD!

THE END

KORT

GEZOCHT

Ervaringsdeskundigen voor inleefsessies

Samen werken we aan een inclusieve maatschappij, waarin plaats is voor iedereen, met of zonder handicap. Om deze visie ook te delen met studenten, docenten en medewerkers in de ouderenzorg en in ziekenhuizen, organiseert Mentor vzw uit Kortrijk inleefsessies met ervaringsdeskundigen. Heb jij een handicap en wil je hier graag aan meewerken? Grijp je kans!

Hoe beter mensen op de hoogte zijn van en voeling krijgen met de leefwereld van mensen met een handicap, hoe dichter we bij een inclusieve samenleving komen. Mentor vzw organiseert daarom inleefsessies voor de zorgsector. Hoe ga je in een woonzorgcentrum of een ziekenhuis om met iemand met een handicap of met een psychische kwetsbaarheid? De inleefsessies zijn praktijk- en ervaringsgericht. Geen grote theorieën dus, maar veel praktische tips en inzichten uit de beleving van mensen met een handicap. Daarom is de medewerking van een ervaringsdeskundige als gastspreker een must.

Vooraf voor de inleefsessies in de regio Antwerpen, Vlaams-Brabant en Limburg zoekt Mentor vzw nog enkele ervaringsdeskundigen met een fysieke handicap, mensen die doof of slechthorend zijn of ervaring hebben met een psychische zorgvraag. Kandidaten kunnen tot maximaal tien sessies van drie uur per jaar verzorgen. Ze krijgen hiervoor een vergoeding. Mentor biedt de nodige coaching, oefeningen, lesmateriaal en een educatieve bundel. //

Iets voor jou?

Stuur een mail naar k.amerlynck@mentorvzw.be

www.vzwmentor.be/ouderenzorg-inleefsessies

BOUWEN AAN CULTUURSENSITIEVE ZORG

Onze samenleving is superdivers. Hoe ga je als vergunde voorziening om met die superdiverse realiteit? Hoe kan je met je aanbod inspelen op een divers cliënteel? Hoe integreer je aandacht voor diversiteit in je totale kwaliteitsbeleid? VIVO ontwikkelde een tool die organisaties ondersteunt bij het uitwerken van een beleid rond cultuursensitieve zorg.

Steffie Jalhay is projectbeheerder diversiteit bij VIVO, een koepelorganisatie voor de social-profitsectoren. Zij ontwikkelde mee de reflectietool voor cultuursensitieve zorg. "Zeker in steden als Brussel, Antwerpen en Gent hebben voorzieningen vandaag al een heel divers cliënteel. Maar ook in meer landelijke regio's verandert de samenleving. Om organisaties te helpen hun beleid hierop af te stemmen, ontwikkelden we de Reflectietool cultuursensitieve zorg." "Het instrument bestaat uit een Quick Scan en een Full Scan", vertelt Steffie. "De Quick Scan geeft via een tiental stel-

lingen een snelle eerste aanwijzing op vier dimensies: de identiteit van de organisatie, de medewerkers, het aanbod en de doelgroepen. De Full Scan biedt een breder reflectiekader aan. Aan de hand van verdiepende vragen ga je aan de slag met de verschillende dimensies van cultuursensitieve zorg. Je maakt een sterkte-zwakteanalyse en schat in waar de grootste noden liggen voor jouw organisatie. Zo kom je tot een actieplan op maat. De tool bevat verder een inspiratielijst. Daarin vinden organisaties interessante methodieken en leesmateriaal." "Het instrument wil in de eerste plaats de dialoog in organisaties op gang brengen. De scans kan je beschouwen als een nulmeting. Ze tonen waar de organisatie vooruitgang kan maken en waar kansen liggen." "De tool is voor iedereen gratis toegankelijk. Organisaties kunnen er zelf mee aan de slag. Wie wil, kan ondersteuning vragen aan het Agentschap Integratie en Inburgering." //

Meer informatie: www.vivosocialprofit.org/tool-bouwen-aan-cultuursensitieve-zorg

foto: Kompas

DOSSIER

VRIJE TIJD

Dansen, zingen, muurklimmen, yoga, samen op restaurant, schilderen, acteren, uitstappen maken of op reis gaan? Vlaanderen telt tal van mogelijkheden voor een leuke vrijetijdsbesteding op jouw maat! Over het hele land erkent en subsidieert het VAPH vrijetijdsorganisaties voor personen met een handicap. Hun aanbod is inspirerend, gevarieerd en aantrekkelijk. Vind je toch niet meteen iets naar jouw gading? Dan zoeken deze organisaties samen met jou naar iets dat wél aan jouw verwachtingen voldoet. Ontdek er alles over in dit dossier!

DOSSIER
VRIJE
TIJD“ZINVOLLE
VRIJETIJSBESTEDING IS
ONTZETTEND BELANGRIJK”

foto: Kompas vzw

Wat verwachten mensen met een handicap van een vrijetijdsaanbod? Welke activiteiten vinden ze leuk? En wat zijn belangrijke elementen om rekening mee te houden? In januari 2020 organiseerde Kompas vzw een ‘grote vrijetijdsbevraging’ onder zijn cliënten. Het gaat vooral om personen met een verstandelijke handicap of een multiple problematiek. Coördinator Lotte Mouton licht een tipje van de sluier.

“Wij ondersteunen mensen met een handicap bij wonen, werken en vrije tijd. Ons vrijetijdsaanbod bestaat uit twee deelwerkingen: activiteiten en reizen”, vertelt Lotte Mouton. “Wij krijgen hiervoor de steun van het VAPH en het decreet bovenlokaal jeugdwerk. We willen de middelen dan ook zo goed mogelijk inzetten. Daarom leggen we geregeld ons oor te luisteren bij de cliënten. In januari organiseerden we via een spelvorm een grondige bevraging. We nodigden onze cliënten uit op vrijdagavond of op zaterdagochtend om het uitgebreid over hun wensen en verwachtingen te hebben. Welke activiteiten vinden ze leuk? Wat willen ze graag meer of beter? Welk budget hebben ze daarvoor over? Wat kunnen ze zelf en wat lukt moeilijker? In totaal nam een veertigtal mensen deel. Zowel mensen die thuis wonen als cliënten die residentieel verblijven, zowel met een lichte als een zware verstandelijke handicap. Aanvullend hielden we ook een online bevraging.”

Vriendenkring

“De bevraging leert ons heel veel”, zegt Lotte. “Cliënten stellen het op prijs dat we een heel divers aanbod hebben, zowel wat het soort activitei-

ten als de prijs betreft. Ook flexibiliteit wordt geapprecieerd. We hebben een ruim vast aanbod, maar indien nodig doen we ook aan individuele begeleiding op maat.”

“Mobiliteit is een belangrijk aandachtspunt, zo blijkt. De locatie waar je iets organiseert en de mogelijkheden van het openbaar vervoer maken een groot verschil. Avondactiviteiten liggen voor velen moeilijk, omdat het openbaar vervoer dan eerder beperkt is. We houden daar rekening mee. Door de activiteiten overdag te plannen of door zelf vervoer te organiseren.”

“Wat me verrast heeft, is dat het voor veel mensen niet uitmaakt hoe de groep is samengesteld. Ik ging ervan uit dat de meesten het liefst hun vrije tijd met leeftijdsgenoten doorbrachten. Maar dat hoeft dus niet per se. Mensen willen vooral nieuwe mensen leren kennen en hun vriendenkring uitbreiden. Leeftijd doet er minder toe. Nu al stellen we met Kompas veel activiteiten open voor jongeren én voor volwassenen. Beide doelgroepen zijn belangrijk voor ons en we merken dat we die niet altijd hoeven te splitsen. Integendeel, gezamenlijke activiteiten zorgen voor een vlotte doorstroom en cliënten ontdekken

sneller nieuwe mogelijkheden.”

“Het belang van een prettige en zinvolle vrijetijdsbesteding mag je niet onderschatten. Mensen met een handicap wonen, leven, werken en hebben vrije tijd, net als jij en ik. En dat hoeft niet altijd spectaculair te zijn. De bevraging die we organiseerden, was al een leuke activiteit op zich. Met een drankje en een hapje erbij en volop gelegenheid om met elkaar te praten en ervaringen te delen.”

“Welk aanbod personen met een handicap verkiezen, is natuurlijk erg individueel. Wat de bevraging wel leert, is dat begeleiding dikwijls het verschil maakt. Een uitstap naar een pretpark of een musical bijvoorbeeld, maken veel mensen het liefst onder begeleiding. Om de tickets te kopen, in de wachtrij te staan, aan de vreemde omgeving te wennen... Begeleiding geeft mensen het veilige gevoel dat ze nodig hebben om drempels te overschrijden.” “De bevraging heeft heel wat nuttige feedback opgeleverd. Natuurlijk gaan we daar rekening mee houden! We blijven onze activiteiten voortdurend vernieuwen, zodat het voor iedereen boeiend blijft”, zegt Lotte Mouton. //

Wil je meer weten:
www.vzwkompas.be

“JONG EN OUD IS WELKOM BIJ ONS”

Ondanks alle inspanningen blijven er soms drempels voor mensen met een handicap om deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten. Ook dan is er een oplossing. Waar nodig werken immers heel wat organisaties op maat. Zoals Het Balanske, dat naast zijn uitgebreide open aanbod ook individuele trajecten uitstippelt. Zo vindt iedereen zijn gading.

foto: Het Balanske

AANGEPASTE VRIJETIJSBESTEDING VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

“Het Balanske bestaat ondertussen 28 jaar. We organiseren activiteiten voor mensen met een handicap, voor de broers en zussen (de ‘brussen’) en voor het gezin”, vertelt coördinator Sophie Massy. “Veel vrijwilligers helpen ons daarbij.”

“We werken vanuit Tielt-Winge. Vooral mensen uit de regio Tienen, Leuven, Diest en Aarschot kennen ons goed. Maar het is niet voor iedereen vanzelfsprekend om tot bij ons te komen. Daarom gaan wij dikwijls bij de cliënt kijken wat de plaatselijke mogelijkheden zijn. Als iemand in de eigen gemeente graag iets wil doen in zijn vrije tijd, dan gaan wij samen op zoek. Dat noemen we individuele trajectbegeleiding.”

“Soms komen mensen naar ons toe met zeer specifieke vragen. Iemand

die op zoek is naar een club om op dinsdagavond netbal te spelen in Leuven, bijvoorbeeld. Iemand anders is eerder op zoek naar waardevolle sociale contacten. Dan helpen wij de gepaste vrijetijdsbesteding te vinden, op maat van de wensen van de cliënt. Hiervoor werken we samen met tal van verenigingen, zowel voor mensen met een beperking als uit het reguliere aanbod. Wij stimuleren verenigingen om inclusief te werken en wij helpen ze daarbij. We vervullen een soort van brugfunctie tussen de cliënt en de vereniging.”

Gratis dienst

“Dankzij subsidie van het VAPH kunnen wij onze diensten gratis aanbieden. Eerst is er altijd een verkennend gesprek, zodat we goed weten wat de

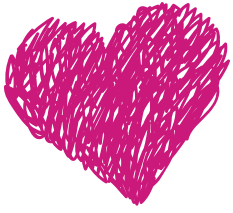
Het Balanske stimuleert verenigingen om inclusief te werken en helpt ze daarbij.

cliënt precies zoekt. Daarna gaan we gericht op zoek naar het aanbod dat het beste tegemoetkomt aan zijn of haar wensen. Hebben we iets gevonden, dan maken we opnieuw een afspraak om samen de mogelijkheden te bekijken. Soms kan de cliënt een proefles volgen of eens langsgaan om kennis te maken. Als de cliënt dat wil, gaan we de eerste keer mee om de drempel te verlagen. Zodra iemand zijn draai gevonden heeft, laten we hem of haar weer los.”

“Iedereen is welkom”, verzekert Sophie. “Kinderen vanaf vier-vijf jaar, maar ook volwassenen en oudere mensen. Onlangs hadden we een oudere vrouw met een niet-aangeboren hersenletsel die op zoek was naar lessen om met een smartphone te leren werken. Zij had lang in een coma gelegen en wou terug aansluiting vinden in de samenleving. Wij hebben haar wegwijs gemaakt en nu kan ze vlot met haar smartphone communiceren. Recent hadden we ook enkele vluchtelingen – oorlogsslachtoffers met een beperking – in een traject. Zij spraken bijna geen Nederlands, hadden geen rijbewijs en waren erg beperkt in hun mobiliteit. Met één van hen ben ik gaan bowlen. Een andere persoon kreeg asiel en is verhuisd. Maar we hebben hem op dat moment toch kunnen helpen. Zo doen we voor iedereen ons uiterste best.”

“Dankzij mijn job leer ik heel veel fijne organisaties kennen. Er zitten echte parels bij! Ze doen het vaak met weinig middelen en promotie en ze zijn dan ook niet altijd gemakkelijk te vinden. Wie nog zo'n organisaties uit de buurt kent, mag het ons altijd laten weten”, lacht Sophie. //

Voor meer informatie:
www.balanske.be

“WAT HEB JE ERAAN OM THUIS TUSSEN VIER MUREN TE ZITTEN?”

LOSLATEN

HOE MEER ZIELEN...

“Ik neem vaak deel aan activiteiten van Kompas, anders zit ik toch maar alleen thuis. Ik woon zelfstandig. Elke activiteit geeft me de kans om mensen te ontmoeten. Ik ben graag bezig. Aan de kunstacademie van Eeklo leer ik beeldhouwen. Zo heb ik altijd iets omhanden. Als ik alleen thuis ben, is het veel te druk in mijn hoofd. Dan ben ik met teveel tegelijk bezig. Als ik praat met mensen, dan kan ik de rest loslaten en vind ik rust.

Op het ogenblik heb ik geen vriendin. Ik ben getrouwd geweest, maar mijn vrouw is overleden. Toch kom ik naar de Valentijnsbrunch. Ik ken hier veel mensen, het eten is lekker en het is gezellig. En wie weet leer ik vandaag weer nieuwe mensen kennen. Je kan nooit genoeg mensen kennen!”

Freddy Revue (50)

“Frietjes eten, wandelingen maken, op reis gaan... Er is zoveel dat ik graag doe. Binnenkort ga ik met Kompas op reis naar Djerba in Tunesië. Ik kijk er erg naar uit! Soms moet je er snel bij zijn. De activiteiten zijn geregeld volzet. De belangstelling is groot. Ik ben vrijgezel, maar ik voel me prima op de Valentijnsbrunch. Hoe meer zielen, hoe meer vreugde. Ik ben graag onder de mensen. Wat heb je eraan om thuis tussen vier muren te zitten? Dat is niks voor mij.

Ik woon zelfstandig in een huis voor vier bewoners. Jammer genoeg is een van mijn medebewoners ziek geworden. Nu zijn we nog met drie. Maar tijdens activiteiten leer ik veel meer mensen kennen.”

Eddy Van Hulle (61)

Wie het museum van de Sint-Pietersabdij in Gent bezoekt, kan in PietersBar terecht voor een koffie of een lunch. PietersBar is een initiatief van vzw Kompas, die de bar uitbaat als sociaal project met mensen met een handicap en vrijwilligers. Zaterdag 15 februari organiseerde de vrijetijdswerking van Kompas in PietersBar een heerlijke Valentijnsbrunch voor mensen met een handicap. Wij gingen er even langs om de temperatuur te meten.

“Sinds 2016 ben ik aan de slag als vrijwilliger voor Kompas vzw. Daarvoor deed ik al vrijwilligerswerk bij Natuurpunt. Daar leerde ik de begeleiders en cliënten van Kompas kennen. Met sommigen klikte het zo goed, dat ik me engageerde voor hun activiteiten.

Ik heb 37 jaar bij de politie gewerkt. Ik hou van sociaal contact en diversiteit vind ik boeiend. Veel mensen met een handicap zijn fantastische vrienden. Ze zijn eerlijk en oprecht, omdat ze nooit een masker opzetten. Ondanks al die jaren bij de politie leer ik nog elke dag bij. Mijn levenservaring groeit voortdurend. Ken je het boek ‘Meningen van een clown’ van Heinrich Böll? “Ik verzamel momenten”, zegt een personage in dat boek. Dat is precies wat ik doe: waardevolle momenten verzamelen. Ik schrijf er ook poëzie over, om te delen wat ik ervaar. Wat die mensen hier me geven, is onbetaalbaar.”

Ronny De Vogelaere (67)

“Ik ken Kompas al 21 jaar! Ik ben een trouwe deelnemer. Wandelen doe ik erg graag. Vroeger ging ik vaak alleen op pad. Maar alleen is maar alleen. Eigenlijk hou ik wel van gezelschap. Af en toe ga ik ook mee op reis.

Ik neem voor de derde keer deel aan de Valentijnsbrunch en het is iedere keer top! Ik ben hier samen met mijn vriendin Yvonne. We kennen elkaar al 42 jaar en we wonen al 20 jaar samen. Ja, we wonen zelfstandig, onder begeleiding. Yvonne en ik zijn vaak samen. Af en toe ga ik ook wel alleen naar een activiteit.

Valentijn is leuk! Soms geven Yvonne en ik elkaar een cadeautje. Of we trakteren eens. We houden allebei van lekker eten. Ook snuisteren op een rommelmarkt doen we graag. We komen geregeld naar PietersBar. Het is hier super.”

Rudy Saelens (67)

“Eén keer per maand kom ik met andere cliënten van Kompas naar PietersBar om Uno te spelen. Ik vind dat heel leuk en ik ben er goed in, al verlies ik soms ook wel eens. Af en toe ga ik mee op reis. De laatste keer trokken we met zeven cliënten en twee begeleiders naar de Waddeneilanden in Nederland. We hebben er gewandeld en mooie dingen bezocht. Ik ken veel mensen en ik hou ervan om nieuwe mensen te ontmoeten. Ik woon alleen. Mijn ouders zijn gestorven en soms voel ik me wat eenzaam.

Ik ben er graag bij als het om te eten is! Maar ook als we gaan bowlen. En onlangs was er het jaarlijkse Bal Final van Kompas en dan gaan we dansen. Ik dans altijd alleen, want ik heb geen vaste vriend. Maar dat vind ik niet erg. Ook zonder lief ben je van harte welkom op de Valentijnsbrunch. En maar goed ook!”

Birgit Bonte (61)

VRIJETIJDZORG OP JOUW MAAT!

DOSSIER
VRIJE
TIJD

Ken jij de organisaties voor vrijetijdzorg al? Die organisaties bieden aangepaste vrijetijdsactiviteiten aan voor personen met een handicap. De organisaties worden door het VAPH erkend en gesubsidieerd. Maar je hoeft door het VAPH niet als persoon met een handicap erkend te zijn om deel te kunnen nemen aan de activiteiten van een vrijetijdzorgorganisatie.

De activiteiten die de vrijetijdzorgorganisaties organiseren, variëren van grote evenementen als fuiven en sportdagen tot regelmatig terugkerende activiteiten zoals speelpleinwerking of uitstappen.

Aangepaste activiteiten

De vrijetijdzorgorganisaties staan zelf in voor de aangepaste activiteiten. Voor kinderen en jongeren gaat het onder meer om speelpleinwerking, jeugdateliers en vakantiecampen. Voor volwassenen bieden de organisaties voor vrijetijdzorg onder meer clubwerking, reizen, cultuuruitstappen, ontmoetingscafés, vorming en sport aan.

Vrijetijdsbemiddeling

Sommige organisaties leggen eerder de nadruk op vrijetijdsbemiddeling: zij stimuleren en begeleiden de personen met een handicap in hun zoektocht naar een geschikte, gewone vrijetijdzorgorganisatie die zich niet specifiek tot personen met een handicap richt.

Voor wie?

Vrijetijdzorgorganisaties staan open voor personen met uiteenlopende handicaps (verstandelijke handicap, motorische handicap, meervoudige handicap, sensorische handicap, autisme...). Ook personen met een

complexe problematiek kunnen er terecht. Je hoeft door het VAPH niet als persoon met een handicap erkend te zijn om deel te nemen aan de activiteiten van een vrijetijdzorgorganisatie. //

Waar vind ik de vrijetijdzorgorganisaties?

Op de website van het VAPH vind je een overzicht van alle erkende organisaties: www.vaph.be/organisaties/organisaties-voor-vrijetijdzorg-aangepaste-activiteiten //

3 OM TE ONTDEKKEN

Muurklimmen in Kortrijk

Het klinkt misschien een beetje eng, maar muurklimmen is een superleuke sport. De Stroom in Kortrijk leert je stap voor stap hoe je kan klimmen. De Stroom heeft uitstekende klimbegeleiders die elke woensdag klaarstaan voor jou. De eerste keer kan je gratis proberen en later kan je voordelig een 10-beurtenkaart kopen. Heb je hoogtevrees? Geen probleem, je hoeft echt niet hoog te klimmen.

www.destroom.be

Stoelyoga in Mortsel

Samen mantra's zingen en je een weg doorheen de zonnegroet rijmen, terwijl je je verbeelding koppelt aan yogaposes (kat, pijl en boog, dansers...) en geniet van ontspanning. Iets voor jou? Neem dan contact op met Vrijetijds-kriebels van KVG-Vorming.

www.kvgvorming.be/activiteit

Graffiti workshop

Altijd al een graffitikunstenaar willen worden? Maak je droom waar in Ieper op zaterdag 11 april. Westhoek Vrijetijd Anders vzw organiseert een workshop voor kinderen vanaf 6 jaar. Je kan zelfs je eigen kunstwerk naar huis meenemen achteraf.

www.wvavzw.be

VEEL GESTELDE VRAAG

WAT MET ZORGGARANTIE?

Zorggarantie is een principe dat geldt voor wie reeds in 2016 gebruikmaakte van zorg en ondersteuning door een vergunde zorgaanbieder én die vandaag nog altijd gebruikmaakt van diezelfde zorg en ondersteuning.

Kreeg je al ondersteuning van je huidige vergunde zorgaanbieder voor 31 december 2016 en ontving je in oktober 2019 een persoonlijke brief van het VAPH over de wijziging van je budget in de loop van de komende jaren door correctiefase 2? Dan hoeft er voor jou niets te veranderen: correctiefase 2 zorgt ervoor dat jouw vergunde zorgaanbieder een aangepast bedrag aan zorggebonden middelen ontvangt om jouw zorg en ondersteuning verder te zetten. Dit aangepast bedrag komt meer overeen met de bedragen die andere zorgaanbieders ontvangen om een gelijkaardige zorg en ondersteuning te bieden.

Belangrijk!

Is er sinds 1 januari 2017 iets veranderd aan jouw individuele overeenkomst met de vergunde zorgaanbieder, dan vervalt het principe van zorggarantie. Bespreek dan zorgvuldig met je zorgaanbieder wat je mogelijkheden zijn. Ondervind je hierbij problemen, dan kan je een beroep doen op een van de gebruikersverenigingen, bijstandsorganisaties of Diensten Ondersteuningsplan. Het VAPH financiert hen om jou gratis te ondersteunen. Zie voor meer informatie:

www.vaph.be/extra-begeleiding-voor-gebruikers-van-wie-het-persoonsvolgend-budget-daalt-wordt-stopgezet-door.

Gebruik je vandaag nog steeds dezelfde ondersteuning (zelfde functies en frequenties) als in 2016 en staat dit ook nog steeds zo in jouw individuele overeenkomst met de vergunde zorgaanbieder, dan geldt het principe van zorggarantie voor jou. Je kan deze ondersteuning dan gewoon verder blijven continueren.

De vergunde zorgaanbieders worden vandaag geconfronteerd met een heleboel veranderingen die het in sommige gevallen bemoeilijken om zonder meer de zorg en ondersteuning voor al hun cliënten verder te zetten. In die situaties krijgen ze de mogelijkheid om een coachingtraject te doorlopen dat hen kan helpen om op een goede manier met alle wijzigingen en uitdagingen om te gaan. Bespreek dus steeds goed met je zorgaanbieder wat er op korte en op langere termijn voor jou mogelijk is. Ondervind je hierbij problemen, dan kan je een beroep doen op een van de gebruikersverenigingen, bijstandsorganisaties of Diensten Ondersteuningsplan. Het VAPH financiert hen om jou gratis te ondersteunen. Zie voor meer informatie: www.vaph.be/extra-begeleiding-voor-gebruikers-van-wie-het-persoonsvolgend-budget-daalt-wordt-stopgezet-door.

“Wij zoeken draagvlak met alle partners”

HET TEAM BELEID

Wetenschappelijk onderzoek, beleidsvoorbereidend werk en beleidsevaluatie. Ziedaar de drie grote domeinen van het team Beleid. Wij gingen even langs bij teamcoördinator Ann Van den Abbeele en enkele beleidsmedewerkers.

Het team Beleid telt vandaag twee wetenschappelijk onderzoekers: Susan Lagaert en Dries Bleys. Het team werkt ook samen met universiteiten en hogescholen. “Zo loopt op dit ogenblik een onderzoek naar de werking van de rechtstreeks toegankelijke hulp en hoe we die nog kunnen verbeteren”, vertelt Sam Van Bastelaere.

“Onderzoek levert dikwijls interessante resultaten op”, weet Inge Van Duyse. “Veel mensen keken bijvoorbeeld met argusogen naar het vrij besteedbaar budget, maar onderzoek bevestigt dat het een administratieve vereenvoudiging is. Het geeft budgethouders meer vrijheid in het organiseren van hun zorg en ondersteuning.”

“Soms hebben we inzichten en resultaten uit onderzoek nodig om politieke keuzes concreet te maken. Het huidige regeerakkoord verwijst bijvoorbeeld naar het inclusieve zorgsysteem in Scandinavische landen, waaraan Vlaanderen zich zou

moeten spiegelen. Dan is het onze opdracht om dat Scandinavische systeem van naderbij te bekijken en te onderzoeken welke elementen we effectief kunnen overnemen voor een beter beleid”, zegt Sam.

Dialogoog en overleg

Naast wetenschappelijk onderzoek verricht het team Beleid beleidsvoorbereidend werk. “We gaan in gesprek met alle betrokken partners om het beleid steeds beter te maken”, vertelt Sven Pans. “Die dialoog voeren we zowel intern met alle VAPH-afdelingen, als extern met de gebruikers en hun organisaties, de bijstandsorganisaties, de koepels en de vakbonden en andere betrokkenen, zowel binnen onze eigen sector als daarbuiten. Ja, er komt heel wat overleg en afstemming bij kijken.”

Het team Beleid evalueert daarnaast voortdurend de ontwikkelingen. Zo nam het team vorige zomer het initiatief voor het VAPH-congres om de persoonsvolgende financiering te

evalueren. “Daar hebben we veel uit geleerd”, zegt Sam. “Zo hebben we nu een beter zicht op wat leeft binnen de sector. We kennen ook beter de prioriteiten van de verschillende stakeholders voor een bijsturing van de persoonsvolgende financiering.”

Expertise

“Elk lid van het team Beleid heeft zijn eigen expertise, maar we werken nauw samen”, zegt Inge. “Het project kwaliteitsgarantie streeft naar transparantie in de kostprijzen en het maximaal inzetten van de budgetten waarvoor ze bedoeld ze zijn. Een uitdaging in het huidige regeerakkoord is om de kwaliteit te meten. We willen dat invoeren zonder extra administratieve last voor de zorgaanbieders en andere gefinancierde organisaties.”

Een ander actueel thema is de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen. “Achter de schermen zijn we hier volop mee bezig. We bereiden samen met het Juridisch team de nieuwe regelgeving voor, we werken het concept uit, we onderzoeken welke ondersteuning nodig is en we zoeken draagvlak bij alle betrokkenen. Ons doel is om elk kind en elke jongere met een handicap de juiste ondersteuning te geven”, weet Sven. “Het is erg complex en draagvlak is nodig.”

We boeken vaak eerder kleine succesjes. Als je die optelt, kan je echt wel van een groot succes spreken.

↑ Enkele medewerkers van het team Beleid

“Er zijn verschillende sectoren betrokken bij de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen”, zegt teamcoördinator Ann Van den Abbeele. “Bovendien evolueren kinderen en jongeren nog veel meer dan volwassen mensen. Dat betekent dat we flexibeler moeten inspelen op hun ontwikkeling. Komt daar nog bij dat het vaak om kwetsbare gezinnen gaat. Ook hen moeten we actief betrekken in de ondersteuning. Een nauwe samenwerking met de collega’s van Opgroeien en Onderwijs én met de betrokken sectoren is dan ook cruciaal.”

Minister beslist

“In de aanloop naar een nieuwe Vlaamse Regering, brengt het team Beleid de input van de verschillende VAPH-afdelingen samen. Die informatie kunnen politici gebruiken om hun nieuwe beleid uit te tekenen. Als het regeerakkoord eenmaal klaar is, gaan we dat beleid concreet maken in haalbare doelstellingen. We

werken hiervoor nauw samen met alle VAPH-afdelingen en het kabinet. Natuurlijk moeten we ook rekening houden met het budgettaire plaatje. Daarvoor werken we dan weer samen met onze collega’s van het team Cijfers. Het is leuk om te kunnen wegen op het beleid, maar uiteindelijk zijn het de minister en de Vlaamse Regering die beslissen”, zegt Ann. “Als je binnen deze complexe materie toch voldoende draagvlak kan vinden om veranderingen door te voeren, dan ben je wel tevreden”, vertelt Sven. “We boeken vaak eerder kleine succesjes”, vindt Sam. “Als je die optelt, kan je echt wel van een groot succes spreken. Maar als je je alleen op dat grote succes zou concentreren, dan haal je het nooit. Beleid voeren is samenwerken, in dialoog gaan en compromissen sluiten.” “Maar altijd met de persoon met een handicap als focus”, vult Inge aan. “De P en de H in VAPH staan altijd voorop.”

Europese projecten

Hanna Steenwegen volgt mee de Europese projecten van het team Beleid op. “Momenteel loopt er een door het VAPH gesteund project rond mantelzorg met enkele Oost-Europese partners. Geregeld worden wij geconsulteerd door organisaties uit andere landen, bijvoorbeeld als het over de persoonsvolgende financiering gaat”, vertelt ze. “Heel wat landen hebben de VN-conventie over inclusie onderschreven. Dat betekent dat we min of meer in dezelfde richting evolueren”, zegt Sam. “Toch zijn er grote verschillen”, weet Hanna. “Uiteindelijk past elk land de algemene principes op zijn manier toe, vertaald naar de eigen context. Je ziet overal wel de evolutie naar systemen van persoonsvolgende financiering, maar elk land maakt er zijn ding van, ook al leren we veel van elkaar.” //

“IK WIL MIJN WERELD GROTER MAKEN”

Mensen met een verstandelijke handicap hebben vaak niet erg veel vrienden. Hun netwerk is beperkt. Ze nemen minder dan anderen deel aan activiteiten in de samenleving. Dikwijls leidt dat tot gevoelens van eenzaamheid. Daarom ontwikkelde de Academische Werkplaats KOPLR. Dat is een online spel dat je helpt om je sociale netwerk uit te bouwen.

Het online spel KOPLR biedt personen met een handicap de kans om ervaring op te doen met netwerken. Je oefent in een veilige omgeving allerlei sociale dingen en leert daarover na te denken. Dit zet je aan tot kleine stappen om erbij te horen en om aan te sluiten bij een netwerk in een diverse samenleving.

KOPLR is bedacht door en voor mensen met een verstandelijke handicap en hun begeleiders. Het resultaat is een leuk en begrijpelijk spel voor iedereen die wil werken aan zijn sociaal netwerk.

KOPLR is bovendien gratis. Je kan het spelen op je computer, smartphone of tablet. Alle richtlijnen om het spel te spelen, kan je lezen of beluisteren, dankzij de ingebouwde audio.

In de echte wereld

Beau Robben is cliënt bij vzw Ondo. Hij werkte mee aan de ontwikkeling van het spel. “Ik vind het zelf ook heel moeilijk om contacten te leggen”,

zegt Beau. “Vaak worden personen met een handicap raar bekeken of zelfs gepest. Alsof wij er niet bij horen. KOPLR helpt me om vrienden te maken.”

Prof. Koen Hermans legt uit hoe KOPLR werkt. “Het spel bestaat uit drie fasen. Eerst link je als speler mensen met elkaar en benoem je

hun relaties. Het doel is om kennis te verwerven over sociale netwerken. In de volgende fase krijg je inzicht in je eigen sterktes en talenten. In de laatste fase bouw je het netwerk uit dat je zélf wil. Alles gebeurt met kleine opdrachten in de echte wereld. Hoe groet ik iemand? Hoe voer ik

Carina De Graef:

“KOPLR helpt me om te oefenen. Het is goed voor mijn relaties!”

Mimi Bongers:

“Ik ben meer open geworden dankzij KOPLR, meer gerustgesteld ook. Het gaat stap voor stap”

een kort gesprekje? Hoe schat ik in hoe de ander zich voelt? Met elke opdracht kan je gouden munten verdienen, waarmee je verder kan spelen. Dankzij dit spel oefent de speler zijn sociale vaardigheden en zet hij zelf belangrijke stappen naar een groter netwerk.”

Onderzoekster Ellen Schryvers van vzw SPOND is blij met het resultaat. “KOPLR geeft mensen inzicht. Iedereen kan het spel zelfstandig spelen. Het is leuk en het zet je aan om vrienden te maken. Een begeleider kan eventueel, als de cliënt dat toelaat, van op een afstand de vorderingen volgen.”

Vrienden maken

“Ik had vroeger zelf veel problemen met contacten te leggen”, vertelt Carina De Graef, cliënt bij vzw Ondo in Antwerpen. “Ik wil wel vrienden maken, maar ik vind dat moeilijk. Mijn begeleidster Janneke helpt me daarbij wel. Zij heeft me gevraagd of ik wou meewerken aan een spel. Ik ben erg blij ermee. KOPLR helpt me om te oefenen. Het is goed voor mijn relaties.”

Tine Derache is cliënt bij vzw OpWeg in Herentals en zat in de testgroep die het spel evalueerde. “Ze hebben me uitgelegd hoe het spel ging. Daarna kon ik het thuis proberen.

Matthias Mertens:

“Vaak worden personen met een handicap raar bekeken of zelfs gepest. Alsof wij er niet bij horen. KOPLR helpt me om vrienden te maken”

↑ Mimi Bongers, Tine Derache, Carina De Graef en Matthias Mertens werkten mee aan de realisatie van KOPLR.

Ik moest als opdracht goedendag zeggen aan een buurman. En daarna moest ik een gesprekje voeren met een kassierster in de winkel. Zo ontdekte ik wat ik goed kon. Door het spel heb ik een vriendin opgebeld die ik al jaren niet meer gezien had. Zij was verhuisd en we waren elkaar uit het oog verloren. Ik had al vaak gedacht om ze eens op te bellen, maar ik durfde niet goed. Dankzij KOPLR heb ik het wel gedaan. Een week later zijn we samen koffie gaan drinken. Het was een heel leuk weerzien! Ook mijn vriendin was blij om mij terug te zien. Ik heb geleerd

dat het vaak lukt als je probeert.

Door mijn handicap is mijn wereld soms klein. Nu wil ik die wereld weer groter maken.”

Eenzelfde positief geluid horen we bij Mimi Bongers, cliënt bij vzw OpWeg. “Ik heb soms wat weinig zelfvertrouwen. Voor een opdracht moest ik iemand een hand geven. Ik heb dat gedaan en dat gaf me een goed gevoel. Ik blijf het moeilijk hebben om een netwerk uit te bouwen, maar ik werk eraan. Ik durf meer. Ik ben meer open geworden dankzij KOPLR, meer gerustgesteld ook. Het gaat stap voor stap.”

Ook Matthias Mertens, cliënt van vzw Ondo, heeft niets dan lof voor KOPLR. “Ik heb het spel kunnen testen”, vertelt hij. “Het is belangrijk om met mensen te praten. Dat vind ik moeilijk. Maar het lukt me beter nu ik met het spel kan oefenen.” //

Tine Derache:

“Door het spel heb ik een vriendin opgebeld die ik al jaren niet meer gezien had. Zij was verhuisd en we waren elkaar uit het oog verloren. Het was een heel leuk weerzien!”

PRAKTISCH

Je vindt KOPLR op www.koplr.nu. Voor begeleiders is er www.koplr-support.be met een bundel van reflectieoefeningen.

KOPLR wordt aangeboden door SPOND vzw en werd ontwikkeld door de Academische Werkplaats in samenwerking met De Aanstokerij en Cera. Meer informatie op www.spond.be.

KRIJG JE GRAAG
NOG MEER VAPH-NIEUWS?
ABONNEER JE OP DE
DIGITALE VAPH-NIEUWSBRIEF
www.vaph.be/nieuwsbrief

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

foto: OC Sint-Ferdinand

Het VAPH zorgt voor personen met een handicap

Ben je van plan een hulpmiddel aan te kopen?

Het VAPH zorgt voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen zoals de aanpassing van je woning, de aankoop van een brailleleesregel of het inschakelen van een tolk voor doven en slechthorenden.

Je kunt ook een beroep doen op **rechtstreeks toegankelijke hulp voor lichte of tijdelijke ondersteuning**. Dan kun je jouw ondersteuning samenstellen uit een pakket van begeleiding, dagopvang en/of verblijf. Die hulp is zonder aanvraagprocedure toegankelijk: je kunt gewoon contact opnemen met de dienstverlener van rechtstreeks toegankelijke hulp.

Heb je nood aan meer zorg en ondersteuning?

Dan kun je als meerderjarige bij het VAPH een persoonsvolgend budget aanvragen. Dat budget biedt de mogelijkheid om zorg in te kopen bij je eigen netwerk, bij een dienst thuiszorg, bij poetsdiensten, professionele zorgverleners of bij een zorgaanbieder die vergund is door het VAPH.

Voor **kinderen en jongeren** zijn er verschillende mogelijkheden: een persoonlijke-assistentiebudget of opvang en begeleiding, zowel bij jou thuis als bij een VAPH-zorgaanbieder.

Het VAPH zet in op autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap.

Een vraag aan het VAPH?

Heb je een vraag over jouw dossier of een aanvraag voor een persoonsvolgend budget of hulpmiddelen? Of wil je meer info over het systeem van de persoonsvolgende financiering?

Bel de nieuwe VAPH-lijn via het nummer **02 249 30 00**.

Voor meer informatie over de aanvragen voor minderjarigen:
jeugdhulp.be/organisaties/intersectorale-toegangspoort-itp

Meer informatie?

- Surf naar www.vaph.be
- T **02 249 30 00**
- www.vaph.be/contacteer-ons